

NVE

Troms vannregion

Vår dato: 18.06.2025

Vår ref.: 202415331-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVEs hørings svar til Planprogram og Hovedutfordringer i Troms vannregion

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til høring av planprogram og hovedutfordringer i vannregionene. Dette brevet inneholder høringsinnspill til begge dokumentene.

NVE er underlagt Energidepartementet (ED) og har ansvar for å forvalte landets vann- og energiressurser. NVE har også overordnet ansvar for statlige forvaltningsoppgaver innen flom- og skredforebygging.

Planprogram

Oppdatering av miljømål for vannkraft

Sektormyndigheter har et særlig ansvar for at planene er i tråd med nasjonale føringer før og etter høring (jf. vannforskriften § 22). Nye nasjonale føringer ble publisert 7.4.2025. Føringene for vannkraft presiserer bl.a. krav til kost-nytteanalyser for eventuelle nye miljømål som kan medføre krafttap (jf. vedlegg 2 i departementenes godkjenningsbrev 31.10.2022).

For å sikre at oppdaterte miljømål for vannkraft er i tråd med de nasjonale føringene før planen sendes på høring, ønsker NVE egne arbeidsmøter med aktuelle myndigheter i vannregionene kommende høst/vinter. Vi viser til brev fra NVE og Miljødirektoratet til vannregionmyndighetene 26.5.2025.

Klimaendringer og klimatilpasning – forsterket fokus på naturbaserte løsninger som risikoreduserende tiltak

NVE mener det er positivt at alle vannregionene har satt klimatilpasning og vassdragsrestaurering som et høyt prioritert tema som bør få forsterket oppmerksomhet i

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

planperioden. Aktuelle stortingsmeldinger underbygger denne prioriteringen, og bør legges til grunn for arbeidet med klimatilpasning i vannforvaltningsplanen.

[Meld.St.26 \(2022-2023\) Klima i endring - sammen for et klimarobust samfunn](#) understreker økosystemenes betydning for klimatilpasning. Regjeringen ønsker her å styrke arbeidet med naturbaserte løsninger som risikoreducerende og forbyggende tiltak. Videre vil regjeringen øke kunnskapen om kostnader og nytte ved naturbaserte løsninger og kombinasjonsløsninger for overvann, flom og skred ([Meld.St.27 \(2023-2024\) Tryggare framtid-førebudd på flaum og skred](#)).

For å både ivareta miljø og håndtere flomrisiko i vassdragene, er følgende hierarki av løsninger anbefalt i [NORCE LFI Rapport-nr. 458 \(2023\)](#). NVE mener denne prioriteringen bør gjenspeiles i arbeidet med vannforvaltningsplanen:

1. Arealplanlegging med bevaring av naturtypiske vassdragsdeler, våtmark og elveslette.
2. Vassdragsrestaurering der det er mulig, med økt hydraulisk tverrsnitt og plass til morfodynamikk.
3. Miljøtilpassede sikringsmetoder der det ikke er plass til storskala restaurering.
4. Avbøtende miljøtiltak der det trengs tradisjonelle, ikke-naturbaserte flomsikringstiltak.

Arealplanlegging og bruk av [arealregnskap](#) i kommuneplanprosessen er særlig viktig for å lykkes med klimatilpasning, og bør derfor fremheves i planprogrammet. Naturbaserte løsninger (kantsoner, våtmark osv.) tar plass, og forutsetter at kommunene setter av nok areal i sine planer. Rapporten [Miljøeffekter av flomsikring](#) (NVE ekstern rapport 22/2024) peker også på at det er behov for større hensyn til bevaring av flomsoner og elveløp i arealplanleggingen.

Hovedutfordringer

NVE mener dokumentet hovedsakelig gir et dekkende bilde av påvirkninger innen våre ansvarsområder. Vi har enkelte merknader til de ulike temaene under.

Vannkraft

Nasjonale føringer for vannkraft viser til at det er mindre kunnskap om påvirkninger fra eldre konsesjonsløse vannkraftanlegg sammenlignet med vannkraftreguleringene som ble gjennomgått i rapport 49/2013. NVE skal derfor gjennomgå eldre konsesjonsløse kraftverk med vesentlige miljøvirkninger innen 1.1.2026, med bidrag fra Miljødirektoratet.

I forbindelse med gjennomgangen vil NVE ha behov for innspill om kjente miljøpåvirkninger basert på lokalkunnskap. Vi vil derfor sende en egen forespørsel til Statsforvaltere og vannområder om dette.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Flomvern og sikringsanlegg

Flomvern er nevnt som en hovedutfordring hos de alle fleste vannregionene, og i mange fylker er dette en av de største påvirkningene og årsakene til en redusert miljøtilstand i mange vannforekomster. NVE synes derfor det er positivt at det nå rettes fokus mot dette og at mange vannregioner ønsker å prioritere tiltak for å bedre miljøtilstanden i disse.

Eldre vassdragsinngrep

Vassdragsinngrep som er utført etter eldre lovverk, før vannressursloven kom i 2001, finnes det i liten grad oversikt over. Dette kan gjelde vannuttak til vannforsyning i husholdninger, vannuttak til akvakulturanlegg og jordvanning, men også fysiske inngrep i vassdrag som fiskesperrer og forbygninger i forbindelse med tømmerfløting.

Vassdragsanlegg som ikke lenger er i bruk og heller ikke holdes ved like, bør fjernes. Vannforvaltningsplanene bør synliggjøre i hvilke vassdrag eldre vassdragsanlegg er en særlig utfordring.

Vannuttak fra før 2001 kan i utgangspunktet fortsette som før, men endringer kan føre til at anlegget trenger konsesjon etter vannressursloven. I særlige tilfeller, hvor det foreligger sterke miljøhensyn, kan NVE kalle inne eldre vassdragsanlegg til konsesjonsbehandling.

Med hilsen

Oda Bjærke
fagleder

Niklas Egriell
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Mottakerliste

Kopimottakerliste:

Kopimottakerliste